

Partnerskapsöverenskommelsen för perioden 2021-2027

Sammanfattning

Partnerskapsöverenskommelsen (PÖ) anger Sveriges strategiska inriktning för fonderna Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf), Fonden för en rättvis omställning (FRO), Europeiska socialfonden plus (ESF+) samt Europeiska havs- och fiskefonden (EHHF). Därutöver beskrivs komplementaritet och synergier, dels mellan dessa fonder, dels till övriga EU-fonder. Dokumentet kommer att kompletteras bl.a. med tabeller avseende medelstilleddning till de olika fonderna vid ett senare tillfälle.

SKR sammanfattande synpunkter:

För programperioden 2021-2017 minskar anslaget för sammanhållningspolitiken för Sveriges del. Samtidigt höjs medfinansieringsgraden i strukturfonderna från 50% till 60%.

- SKR förutsätter att regeringen tillskjuter ytterligare nationella medel till regionerna för att kompensera för bortfallet från EU. Detta för att säkerställa att regionerna har tillgång till de medel som behövs för att kunna fullgöra det delegerade statliga uppdraget som regionalt utvecklingsansvariga. På samma sätt bör den minskade gleshetsallokeringen till de fyra norrlandslänen kompenseras med nationella medel.
- Medel destinerade till regional utveckling måste komma regionerna till del utan att dessa är predestinerade till särskilda ändamål av regeringen. Detta blir särskilt viktigt nu när strukturfondsmedlen minskar i omfattning.

SKR vill särskilt framföra följande synpunkter vad gäller samordning mellan fonder och möjliga synergier:

- Processen med partnerskapsöverenskommelsen inleddes allt för sent för att den ska kunna vara vägledande för utformningen av program.
- Det är fortsatt en uppdelning av fondernas förvaltningsansvar på olika departement och myndigheter, vilket försvårar samordningen och möjligheten till synergier.
- Bristen på samordnad programmering mellan Regional- och Socialfonden försvårar möjligheterna till synergier i genomförandet, framför allt på regional nivå.
- Partnerskapsöverenskommelsen bör kompletteras med en beskrivning av hur fonderna är tänkta att komplettera nationella initiativ på olika områden.

Ert dnr:

För att undvika överlappningar och oklara roller behöver regeringen tydliggöra hur ansvarsfördelningen för landsbygdsinsatser ska se ut inför kommande programperiod.

- De regionala serviceprogrammen kan med fördel bli mer styrande för valet av insatser.
- De regionala utvecklingsstrategierna är ett annat viktigt styrdokument för insatser på landsbygden.
- Investeringar i bredbandsutbyggnad bör göras via den stödstruktur som byggs upp nationellt av Post- och Telestyrelsen, PTS. En övergång till ett nationellt system för finansiering av bredbandsutbyggnad förutsätter att regeringen minst avsätter motsvarande belopp som fanns tillgängligt för bredband i det nuvarande Landsbygdsprogrammet, ca 4,45 miljarder kr, till det nationella stödsystemet.
- Det är positivt att de glest befolkade regionerna i norra Sverige har möjlighet att använda Regionalfondsmedel för att främja tillgången till bredband. I takt med att bredbandsutbyggnaden når de mer glesa delarna av landet sjunker marknadens möjligheter att bygga på affärsmässig grund, samtidigt som avstånden och därmed även kostnaderna ökar.

SKR efterfrågar en mer omfattande översyn av den nationella hanteringen av strukturfonderna, där en samlad förvaltning av strukturfonderna på en myndighet utreds. Regeringen bör särskilt se över strukturfondspartnerskapens funktion i relation till regionernas roll som regionalt utvecklingsansvariga.

Förbundets ställningstagande

En viktig utgångspunkt i sammanhållningspolitiken är den s.k. partnerskapsprincipen som innebär att det ska finnas ett nära samarbete mellan offentliga myndigheter på nationell, regional och lokal nivå liksom med det privata näringslivet och civilsamhället. Partnerna ska vara aktivt involverade i hela programcykeln – från utformning till genomförande, övervakning och utvärdering av fonder och program. Partnerskapsprincipen är således nära förknippad med flernivåstyre och subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna som är viktiga hörnstenar i EU.

SKR menar att det är av största vikt att partnerskapsprincipen efterlevs, då det leder till ett starkare kollektivt engagemang och ett större gemensamt ansvar för EU:s politik. Samverkan skapar dessutom bättre insyn i beslutsprocesserna. Delaktighet i frågor som beslutas inom EU är en viktig del i regeringens s.k. ”EU-handslag”.

Sammanhållningspolitiken syftar enligt fördraget om Europeiska unionen (artikel 174) till att stärka den ekonomiska och sociala sammanhållningen genom att minska skillnader i regionernas utvecklingsnivå. Mot denna bakgrund vill SKR särskilt framhålla vikten av att strukturfonderna används för att stärka kapaciteten regionalt

Ert dnr:

och för att bidra till att utjämna regionala skillnader. Sedan 2019 har samtliga regioner ett likalydande lagstadgat ansvar för länets samlade utveckling och tillväxt. Det regionala utvecklingsuppdraget har över tid breddats genom mål- och villkorsbeslut och strukturfonderna är en helt avgörande finansieringskälla för att regionerna ska klara sitt uppdrag.

Regeringen har de senaste åren allt mer kommit att hänvisa till finansiering via strukturfonderna för genomförandet av nationella initiativ. Exempel på detta är genomförandet av den nationella exportstrategin, livsmedelsstrategin och Arbetsförmedlingens fortsatta uppdrag. SKR menar att medel destinerade till regional utveckling också måste komma regionerna till del utan att dessa är predestinerade till särskilda ändamål av regeringen. Inför kommande programperiod i EU minskar omfattningen av medel i strukturfonderna. Detta innebär att regionernas fortsatta förmåga att bidra till tillväxt och utveckling i landet riskerar att begränsas. Regeringen behöver säkerställa att regionerna har tillgång till de medel som behövs för att kunna fullgöra det delegerade statliga uppdraget som regionalt utvecklingsansvariga, även om det innebär utökade nationella anslag.

Val av politiska mål

Ett smartare Europa genom innovativ och smart ekonomisk omvandling

SKR välkomnar den föreslagna inriktningen under politiskt mål 1; att tillvarata relevant forskning och omsätta den i praktiken, att utveckla lösningar för att hantera omställningen till följd av samhällsutmaningar, att öka den digitala mognaden samt att stärka innovationsförmågan på landsbygden.

SKR välkomnar regeringens ambition att samordna den nationella landsbygdspolitikerna med den regionala utvecklingspolitiken. Regionalfonden är en viktig finansieringskälla för att främja en hållbar utveckling i alla delar av landet. Tillväxtmedel tenderar dock att fokuseras till större tätorter med utvecklingskraft och med närhet till universitet och högskola. För att stärka innovationsförmågan på landsbygden behöver man se över hur utvecklingsmedel riktas.

Under avsnittet om ett smartare Europa saknas det en referens till regionernas arbete med smart specialisering, som ligger till grund för hur medlen kommer att användas i respektive region.

Ett grönare och koldioxidsnålare Europa

SKR välkomnar den föreslagna inriktningen under politiskt mål 2, där Regionalfonden förväntas bidra till energiomställning och att nå miljö- och klimatmålen samt främja samhällets anpassning till klimatförändringarna. Energibesparing och

Ert dnr:

teknikutveckling liksom nya lösningar och innovationer på området är angelägna insatsområden.

För att förmå människor och organisationer att leva mer klimatsmart, behöver dock insatser för att åstadkomma beteendeförändringar synliggöras. Offentlig sektors förmåga att stötta omställning genom upphandling är också ett viktigt område liksom möjligheten att implementera redan existerande lösningar.

SKR välkomnar särskilt inriktningen mot klimatanpassning och resiliens. Detta är ett område där det saknas statliga medel. Såväl kommuner som privata företagare och fastighetsägare inom många olika branscher behöver göra förebyggande åtgärder mot klimatrisker, åtgärder som ofta är kostsamma. Okunskapen om vad man ska göra och vilket ansvar man har som privat fastighetsägare är bitvis stor. Inom näringslivet finns stora risker då exempelvis turism påverkas negativt av minskade snösäsonger och liknande. I Sveriges nationella strategi för klimatanpassning fastslogs 2018 att ansvaret för att anpassa fastigheter (både privata och kommersiella – industri-, jordbruks- och alla tänkbara varianter av fastigheter) ligger hos ägaren. Den totala kostnaden för att genomföra klimatanpassningsåtgärder i Sverige till följd av ett förändrat klimat har skattats till 137–205 miljarder kr. Det omfattar då naturolyckor av olika slag. Räknar man in förlorade intäkter hos näringslivet eller ökade kostnader för sjukvården blir summan långt mycket större.

Ett mer sammanlänkat Europa

SKR ser positivt på att de glest befolkade regionerna i norra Sverige har möjlighet att använda Regionalfondsmedel för att främja tillgången till bredband och transportinfrastruktur. Satsningar på tillgänglighet i form av bredband med hög överföringskapacitet liksom hållbara transporter har betydelse för tillväxt, möjligheten att driva företag och tillhandahålla god samhällsservice liksom för tillgången till utbildningsmöjligheter.

Ett mer socialt Europa

SKR välkomnar den föreslagna inriktningen under politiskt mål 4 – Ett socialt Europa. Pandemin har slagit hårt mot många branscher och många människor har eller riskerar att förlora sina jobb. Socialfonden kommer att erbjuda kompetenshöjande och individanpassade insatser och finansiera åtgärder som säkerställer att matchningen till de branscher som fortsatt uppvisar betydande rekryteringsbehov fungerar väl.

Det är särskilt angeläget med insatser som främjar ungdomars fullföljande av sina studier för att underlätta inträdet på arbetsmarknaden men också ett livslångt lärande med möjligheter till kompetensutveckling, validering och omskolning som förbättrar förutsättningarna för rörlighet på arbetsmarknaden. Sådana insatser skapar också

Ert dnr:

möjligheter för att anställda att behålla sin ställning på arbetsmarknaden i takt med att arbetslivets krav utvecklas, exempelvis till följd av digitaliseringen eller den gröna omställningen. Det är viktigt att utbildningssystemet tillhandahåller flexibla möjligheter till utbildning för olika målgrupper. Till exempel att möjliggöra för studier på olika nivåer parallellt då individers behov av utbildning kan variera beroende på tidigare utbildning. Ett annat exempel är att tillhandahålla modulutbildningar som möjliggör påbyggnadsutbildningar med relevans för arbetsmarknaden utan att gå hela terminer.

I utkastet till partnerskapsöverenskommelse finns en referens till Europeiska kommissionens s.k. landrapport för Sverige, där ovan nämnda insatsområden omnämns. I den särskilda bilaga (D) som innefattar investeringsriktlinjer för sammanhållningspolitiska medel för Sveriges räkning framgår att kompetensbristen inom IT är ett av de största hindren för företagets tillväxt. Kommissionen menar därmed att det finns behov av investeringar för att utveckla färdigheter för smart specialisering, strukturomvandling och entreprenörskap i samverkan med åtgärder för livslångt lärande inom politiskt mål 4. I utkastet till partnerskapsöverenskommelse saknas en beskrivning av hur denna samverkan ska ske.

SKR efterfrågar också en tydligare beskrivning av synergierna mellan Regionalfonden och ESF+. Förbundet ser positivt på att man inom Regionalfonden öppnat upp för att kunna arbeta mer med kompetensförsörjning. Det förutsätter dock tydligare riktlinjer kring hur Regionalfonden och ESF+ ska komplettera varandra för störst effekt inom detta område.

I utkastet till Socialfondsprogram för perioden 2021-2027 föreslås 25% av budgeten gå till Arbetsförmedlingen. På liknande sätt fördelas nu också medel ur det särskilda återhämtningsstödet efter pandemin, React EU, via Socialfonden till Arbetsförmedlingen. SKR avstyrker förslaget att Arbetsförmedlingen ges en särställning i Socialfonden. Vi menar att grundidén med strukturfonderna, att ha en stark förankring i partnerskap och samarbete liksom att insatser ska genomföras utifrån lokala och regionala behov, urholkas om detta förslag blir verklighet. Att kunna anpassa och allokera medel efter regionala skillnader och behov är avgörande för ett effektivt användande av fondmedel.

Att göra det möjligt för regioner och människor att hantera de sociala, ekonomiska och miljömässiga konsekvenserna av omställningen till en klimatneutral ekonomi

Regeringen har gett Tillväxtverket i uppdrag att lämna förslag på hur Fonden för en rättvis omställning ska användas i Sverige. I uppdraget till Tillväxtverket framgår att åtgärder för klimatomställning av stål-, mineral- och metallindustrin samt raffinaderibranschen inkl. bioraffinaderi kan omfattas av fonden. Stödet ska riktas mot anläggningar som har stora utsläpp så att substantiella minskningar av växthusgaser är möjliga. Åtgärder ska omfatta regioner som står inför allvarliga socioekonomiska

Ert dnr:

utmaningar kopplat till övergångsprocessen mot en klimatneutral ekonomi i unionen 2050 inom ramen för dessa utpekade industrier. Avsnittet i partnerskapsöverenskommelsen bör uppdateras när beslut om slutgiltig inriktning fattats.

Ett Europa närmare medborgarna

Det nationella regionalfondsprogrammet ska bidra med insatser för att adressera städernas utmaningar som är av långsiktig karaktär. Programmet kommer att stödja arbetet med lokala utvecklingsstrategier genom kunskaps- och erfarenhetsutbyte. Utgångspunkten är att hållbara städer ska vara inkluderande och tillgängliga stadsmiljöer som erbjuder alla människor en attraktiv och grön livsmiljö.

Kommuner och regioner behöver rådighet och samordnade verktyg för att bygga hållbara städer. SKR menar att ett viktigt första steg för att åstadkomma en samordning är att samla nationella insatser och projektmedel på en gemensam plats, förslagsvis hållbarsstad.se. För att nå en attraktiv och hållbar livsmiljö behövs ett helhetsperspektiv med både sektorskunskap och tvärsektoriell samverkan. Statens sektorsansvar på den nationella nivån måste kunna möta det lokala helhetsansvaret.

Mindre kommuner har sällan kapacitet att delta i administrativt tunga projekt på egen hand. Stöd bör därför kunna sökas i större funktionella sammanhang för att möjliggöra för flera små kommuner att medverka. Det behöver också tydliggöras på vilka grunder som stöd avseende hållbar stadsutveckling ska fördelas och om ska de tjäna ett utjämnande syfte eller bygga på ”excellens”.

Hur fonderna ska komplettera varandra

Parallellt med programskrivning inom Regionalfonden pågår programmering av 13 program för gränsöverskridande samarbete (interreg) där Sverige deltar. Utkastet till partnerskapsöverenskommelse bör kompletteras med en beskrivning av hur dessa program kompletterar programmen inom Regionalfonden. Underlaget behöver också kompletteras med en beskrivning av den s.k. transnationella komponenten i de regionala programmen och vilken funktion denna ska fylla. En beskrivning av hur Regionalfonden kan användas för att stärka kapacitet att delta i europeiska samarbeten, t.ex. genom s.k. interregionala innovationsinvesteringar I3, bör också finnas med.

Samordning gentemot andra fonder och program

Den gemensamma jordbrukspolitiken, CAP

SKR menar att den framtida jordbrukspolitiken bör fokusera på specifika och riktade insatser för jordbruket. Insatser som syftar till att stärka landsbygdens attraktivitet, kompetensförsörjning, företagande utöver jordbruket och digital infrastruktur bör hanteras inom ramen för den nationella landsbygdspolitiken alternativt att den regionala tillväxtpolitiken förstärks med ett tydligt landsbygdsperspektiv. Regional- och Socialfonden kan också bidra till att stärka innovation och företagande, grön omställning liksom kompetensförsörjning på landsbygden.

För att undvika överlappningar och oklara roller behöver regeringen tydliggöra hur ansvarsfördelningen för landsbygdsinsatser ska se ut inför kommande programperiod. Insatser för att stödja service på landsbygden som idag ryms i Landsbygdsprogrammet finansieras också av Tillväxtverket. Sedan 2019 har samtliga regioner i uppdrag att ta fram regionala serviceprogram. De regionala serviceprogrammen kan med fördel bli mer styrande för valet av insatser. De regionala utvecklingsstrategierna är ett annat viktigt styrdokument för insatser på landsbygden.

Utbyggnaden av bredband är en avgörande utvecklingsfråga för kommuner och regioner och hos våra medlemmar finns också en god kunskap om lokala och regionala behov. SKR har tidigare påtalat att vi stödjer förslaget om att investeringar i bredbandsutbyggnad bör göras via den stödstruktur som byggs upp nationellt av Post- och Telestyrelsen, PTS. En övergång till ett nationellt system för finansiering av bredbandsutbyggnad förutsätter att regeringen minst avsätter motsvarande belopp som fanns tillgängligt för bredband i det nuvarande Landsbygdsprogrammet, ca 4,45 miljarder kr, till det nationella stödsystemet. SKR välkomnar det arbetssätt som PTS nu inleder, där regionerna dels ges möjlighet att bidra till att kvalitetssäkra den kartläggning av var stöd kan beviljas men även ges möjlighet att inkomma med regionala prioriteringar för att styra utbyggnaden mot byggnader i områden som anses extra viktiga att nå genom stödfinansierad utbyggnad. Kommunerna kan i sammanhanget bidra med det lokala perspektivet och samverka med dem är i detta avseende viktig.

SKR understödjer regeringens ambition att låta den gemensamma jordbrukspolitiken ses som ett verktyg för att genomföra den nationella livsmedelsstrategin. Därigenom kan fokus läggas på att öka livsmedelsproduktionen och att stärka sektorns konkurrenskraft liksom att verka för att relevanta miljömål nås.

Att ställa om mot ett mer hållbart jordbruk är centralt. Verktyg såsom miljöinvesteringar, miljöersättningar, ersättningar för ekologisk produktion, kompensationsstöd, djurvälståndersättningar är viktiga för att klara omställningen och bör fortsatt prioriteras inom den gemensamma jordbrukspolitiken. Sektorns

Ert dnr:

miljöbelastning på mark, luft och vatten behöver minska. Gräsmarker behöver bevaras för att behålla biologisk mångfald och skapa förutsättningar för ökad kolinlagring i jordbruksmark.

Klimatförändringarna riskerar också att förändra produktionsförutsättningarna för jordbruket, vilket kommer att påverka vad vi kan odla, hur vi kan odla och var vi kan odla. Denna osäkerhet inför framtida produktion måste mötas med ökad kunskap, innovation och nya och motståndskraftiga produktionsmetoder.

En liten andel av jordbruksfonden ska enligt förslaget fortsatt finansiera lokalt ledd utveckling genom Leader-metoden. Leader-metoden kan med fördel utvecklas för att fånga upp det ideella engagemanget som finns på landsbygden. Att bidra till att utveckla attraktiva landsbygder och livaktiga civilsamhällen blir fortsatt viktiga insatser inom LLU. Det är dock viktigt att skapa synergier till övrigt utvecklingsarbete i länen, bl.a. i relation till regionernas regionala utvecklingsstrategier. SKR delar regeringens bedömning att sådana insatser kan finansieras via Jordbruksfonden och att en flerfunds konstruktion inte är nödvändig.

Horisont Europa

SKR är positiva till all förbättrad samordning i syfte att uppnå synergieffekter mellan Horisont Europa och strukturfonderna. Det behöver dock tydliggöras hur denna samordning ska gå till. Vinnova och de andra forskningsfinansiärerna har haft regeringsuppdraget att stimulera svenskt deltagande i Horisont Europa. Uppdraget avrapporterades hösten 2020 och man konstaterade att Horisont Europa (fortfarande) riktar sig till universitet och högskolor i första hand. SKR anser att Vinnova och andra svenska forskningsfinansiärer tydligare bör inrikta sitt främjande av ökat svenskt deltagande i Horisont Europa till näringsliv, kommuner och regioner.

De s.k. ”missions” som planeras inom Horisont Europa skulle kunna utgöra arenor för ett ökat svenskt deltagande från näringsliv, kommuner och regioner. Det förutsätter dock att nationellt ansvariga myndigheter aktivt samverkar med dessa aktörer och inte enbart med universitets- och högskolesektorn. Det behöver tydliggöras i partnerskapsöverenskommelsen hur planerade ”missions” exempelvis inom stadsutveckling och klimatförändringarna knyter an till motsvarande insatsområden inom Regionalfonden.

Kopplingen till de insatser som planeras inom ramen för Regionalfondens politiskt mål 1 behöver överlag tydliggöras i partnerskapsöverenskommelsen. Europeiska Regionkommittén har påtalat att ett framgångsrikt genomförande av Horisont Europa vilar på en konkret implementering av samverkan med den lokala och regionala nivån. Önskemål om en sådan samverkan kan med fördel tydliggöras i myndigheternas regleringsbrev.

Ert dnr:

Next generation EU och "den gröna given"

Det bör tydliggöras hur partnerskapsöverenskommelsen förhåller sig Next Generation EU och faciliteten för återhämtning och resiliens. SKR anser att kommuner och regioner bör involveras i större utsträckning i arbetet med den nationella återhämtningsplan som regeringen ska utarbeta inom ramen för faciliteten, framför allt då de sju flaggskeppsinitiativ som föreslagits är områden som ligger inom ramen för kommuners och regioners uppdrag. De prioriterade områden som pekats ut som vägledande för investeringarna inom Faciliteten för återhämtning och resiliens är områden där exempelvis regionerna redan idag genomför ett antal insatser och har tydliga nationella uppdrag, såsom inom bredband, kompetensförsörjning, men även inom folkhälsa/socialpolitik. Regeringen bör i partnerskapsöverenskommelsen tydliggöra hur investeringar inom ramen för faciliteten ska förhålla sig planerade investeringar i Regionalfonden, då insatsområdena tangerar varandra. Regeringen bör också tydliggöra hur samtliga fonder förhåller sig till EU:s "gröna giv" som övergripande styrdokument.

Komplementaritet gentemot nationella initiativ

Det saknas en beskrivning av hur fonderna är tänkta att komplettera nationella initiativ på olika områden. I den nuvarande programperioden visade det sig svårt att nå rätt målgrupper för Regionalfondens insatser för att främja utvecklingen mot en koldioxidsnål ekonomi. Det nationella Klimatklivet hade en snarlik inriktning och uppfattades som mer lättillgängliga medel av många. En beskrivning av hur EU-medlen kan komplettera nationella initiativ kan därmed med fördel läggas till i partnerskapsöverenskommelsen.

Avslutande medskick

Partnerskapsöverenskommelsen ska ange målsättningarna och inriktningen för fonder och program i Sverige. Processen med partnerskapsöverenskommelsen har dock inletts allt för sent för att den ska kunna vara vägledande för utformningen av program. SKR påtalade redan inför den nuvarande programperioden vikten av att tidigt involvera den lokala och regionala nivån för en genomgripande dialog om hur Sverige som helhet på bästa sätt kan dra nytta av de fondmedel som ställs till landets förfogande. En dialog tidigt i processen är helt avgörande för att kunna lägga det pussel av uttryckta behov och prioriteringar jämte fonder och program som är nödvändigt.

SKR kan konstatera att olika regler och praxis fortfarande tillämpas för olika fonder. Det är fortsatt en uppdelning av fondernas förvaltningsansvar på olika departement och myndigheter, vilket försvårar samordningen och möjligheten till synergier. Bristen på samordnad programmering mellan Regional- och Socialfonden försvårar

Ert dnr:

också möjligheterna till synergier på regional nivå. Förbundet ser dock positivt på att framför allt Näringsdepartementet har haft ett mer öppet förhållningssätt gentemot regionerna och att man har bjudit in till informella samtal innan beslut ska tas. SKR ser också positivt på att Näringsdepartementet valt att använda Politikerforum för regelbunden avstämning och förankring med den politiska nivån. Det är ett steg i riktningen att åstadkomma ett gemensamt policyskapande under resans gång.

I samband med att Riksrevisionen lämnade sin rapport om de regionala strukturfondspartnerskapen, föreslog SKR att en mer omfattande översyn av den nationella hanteringen av strukturfonderna bör ta sikte på programperioden som inleds efter 2027. Utöver en översyn av strukturfondspartnerskapen bör regeringen ta tillfället att se över hela systemet med strukturfondernas förvaltning och genomförande i Sverige. En sådan översyn bör utmynna i flera alternativa förslag som kan vägas mot varandra. Regionernas roll bör ägnas särskild uppmärksamhet, givet att de har det breda regionala utvecklingsansvaret.

SKR menar vidare att regeringen bör utreda en samlad förvaltning av strukturfonderna på en myndighet. Detta skulle innebära en resursbesparing vad gäller den nationella administrationen av fonderna och detta skulle också göra det enklare för de aktörer som ska ansöka om finansiering. Vi menar också att man bör eftersträva en enhetlighet i programstrukturen. För att underlätta för ett effektivt utvecklingsarbete på regional nivå bör det vid sidan av det nationella programmet för Socialfonden också vara regionala program, precis som är fallet med Regionalfonden. Man bör också ta tillfället att renodla Jordbruksfonden och finansiera insatser som rör service på landsbygden och bredband nationellt. Regionalfonden bör alltså vara ett viktigt verktyg för att finansiera utvecklingsinsatser på landsbygden och regeringen kan med fördel undersöka möjligheten att överföra medel mellan fonderna.

Sveriges Kommuner och Regioner

Anders Knappe
Ordförande